

РЕШЕНИЕ

№ 13166

гр. София, 03.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 82 състав, в
публично заседание на 09.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вената Кабурова

при участието на секретаря Цветелина Заркова, като разгледа дело номер **13405** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от АПК.

Образувано е във връзка с постъпила искова молба от „Хемус Турс“ ЕООД [населено място] чрез адв. П. срещу Националната агенция по приходите (НАП) с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ с искане за обезщетяване на имуществените вреди, причинени от незаконосъобразно решение № 000030-6796/26.07.2022 г. на изпълнителния директор на НАП, отменено с решение № 6876/17.11.2022 г. по адм.дело № 7597/2022 г. на АССГ, влязло в сила на 22.12.2022 г., в размер на 3893.88 лева (1990,91 евро), представляващи законната лихва върху недължимо платената държавна такса в размер на 100 000 лева за периода от влизане в сила на съдебното решение (22.12.2022 г.) до датата, предхождаща датата на възстановяване на сумата от ответника – 24.04.2023 г.

В представения в срока за това отговор на исковата молба ответникът счита, че не е осъществен съставът по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ поради липсата на доказана реално претърпяна имуществена вреда и пряка и непосредствена връзка с отменения административен акт. Посочва се, че невъзможността за ползване на недължимо платената държавна такса било предположение за неосъществена печалба от търговски оборот. Доказателства за това, какъв оборот е реализирало дружеството преди влизане на съдебното решение в сила - 22.12.2022 г. и датата на възстановяване на сумата от ответника – 24.04.2023 г., съответно как би се отразило на оборота използването на сумата, не били ангажирани. След като се търси обезщетение за вреди, следва да се докажат същите. Поддържа се, че дължимост на законната лихва като обезщетение за вреди от издаденото решение не може да се изведе от разпоредбата на чл. 84, ал. 3 ЗЗД. Като „пропусната полза“ следва да се приеме осуетяване на възможност за реално увеличаване

имуществото на едно лице, в резултат от незаконосъобразен административен акт. Според ответника, претенцията на ищеца се гради върху оборима презумпция и хипотези, осъществяването на които не е доказано. Липсва и причинно-следствена връзка между отмененото решение на изпълнителния директор на НАП и претендираните имуществени вреди. Акцентира се върху обстоятелството, че е в тежест на ищеца да докаже настъпването на претендираните вреди, като установи техния характер и размер. При липсата на такова доказване не може да се формира обоснован извод за наличие на причинно-следствена връзка между процесния отменен акт и твърдяната, но недоказана настъпила вреда за дружеството

В съдебно заседание ищецът се представлява от юрк. Б., който поддържа исковата молба и моли съда да я уважи. Претендира присъждане на разноски по списък.

Ответникът – Национална агенция по приходите се представлява от юрк. Р., която оспорва иска, като го счита за неоснователен по съображения, подробно изложени в отговора на исковата молба.

Представителят на СГП счита предявения иск за основателен.

Съдът, след извършена преценка поотделно и в съвкупност на събраните доказателства и доводите на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

С решение № 000030-353/09.02.2021г. на изпълнителния директор на НАП бил издаден лиценз на „ХЕМУС ТУРС“ ЕООД за организиране на хазартни игри с игрални автомати за срок от 10 години за игрална зала в [населено място], [улица]. Държавната такса за издаване и поддържане на лиценза била в размер на сумата от 100 000 лева на основание чл. 30, ал. 6 от ЗХ. С платежно нареждане от 27.04.2021 г. „ХЕМУС ТУРС“ ЕООД внесло сумата от 100 000 лева по сметка на НАП.

На 04.07.2022 г. ищецът подал искане за възстановяване на недължимо платени суми вх. № 26-Х-78, а именно - да му бъде възстановена преведената по сметка на НАП сума от 100 000 лева, като недължимо платена по арг. от чл. 30, ал.7 във вр. § 86 от Преходните и Заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за хазарта (обн. ДВ, бр. 69 от 04.08.2020г., изм. ДВ, бр. 11 от 2021 г., в сила от 09.02.2021 г.). Издадено било решение № 000030-6796/26.07.2022 г. на изпълнителния директор на НАП, с което това искане било оставено без уважение.

С решение № 6876/17.11.2022 г. по адм.дело № 7597/2022 г. на АССГ било отменено решение № 000030-6796/26.07.2022 г. на изпълнителния директор на НАП. Съдебният акт влязъл в законна сила на 22.12.2022 г.

С решение № 000030-2615/29.03.2023г. ответникът уважил искането на „ХЕМУС ТУРС“ ЕООД, като било разпоредено да се възстанови недължимо платена държавна такса по чл. 30, ал. 6 ЗХ в размер на 100 000 лева. Сумата била преведена по банковата сметка на „ХЕМУС ТУРС“ ЕООД на 25.04.2023 г.

Депозирано било искане вх. № М-26-Х-217/18.09.2024г. от „ХЕМУС ТУРС“ ЕООД за заплащане на лихва за периода 27.04.2021г. – 25.04.2023 г. в размер на сумата от 20 704,72 лева, по възстановена и обявена за недължимо платена държавна такса в размер на 100 000 лева. Последвало издаването на решение № 000030-11058/17.10.2024г. на изпълнителния директор на НАП, с което било оставено без уважение искането на „ХЕМУС ТУРС“ ЕООД за заплащане на лихва върху недължимо платената сума.

С решение № 8473/12.03.2025г. по дело № 11149/2024г. на АССГ, оставено в сила с решение № 9886/16.10.2025 г. по адм.дело № 5287/2025 г. на ВАС, жалбата на „Хемус Турс“ ЕООД срещу отказа на адм.орган за заплащане на лихва върху недължимо платената сума, била отхвърлена.

С предявената в настоящото производство искова молба се твърди, че ищецът е претърпял вреди в

размер на законната лихва по чл. 86 от ЗЗД върху недължимата платената държавна такса. Периодът на претенцията е посочен от датата на влизане в сила на съдебното решение, с което е отменено решението за отказ от възстановяване на държавна такса - 22.12.2022 г. до датата, предхождаща датата на възстановяване на сумата от ответника – 24.04.2023 г. и е оценена на 1990,91 евро.

При така установените факти, съдът обосновава следните правни изводи:

Предявеният иск е процесуално допустим - подаден е от страна, която има правен интерес от водене на настоящото производство, а ответникът е пасивно легитимиран по претенцията. След като са въведени твърдения за причинени вреди на ищеца, които са във връзка с отменен административен акт, е налице спор по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, който е подсъден на Административен съд София-град.

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините носят отговорност за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Разпоредбата урежда предпоставките, при които възниква задължение за поправяне на причинените вреди, като фактическият състав, при осъществяването на който се поражда правото на обезщетение, включва следните елементи: вреда; незаконен акт, действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност; причинна връзка между вредата и акта, действието и/или бездействието.

Пасивно легитимиран ответник, срещу когото следва да се предяви иска за обезщетение съгласно чл. 205 от АПК, е юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт са настъпили вредите. Поради това Национална агенция за приходите, като юридическо лице по чл. 2 от ЗНАП, се явява надлежния ответник по предявения иск с квалификация чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Ищецът „ХЕМУС ТУРС“ ЕООД извежда своята претенция за обезвреда от твърдението, че е понесъл имуществени вреди - пропуснати ползи от неправомерното задържане на паричните му средства за исковия период, изразяващи се в законната лихва върху недължимо внесената сума от сто хиляди лева.

Безспорно по делото е, че с влязло в сила решение № 6876/17.11.2022 г. по адм.дело № 7597/2022 г. на АССГ е отменено решение № 000030-6796/26.07.2022 г. на изпълнителния директор на НАП, с което е било отказано възстановяване на недължимо платена държавна такса по чл.30, ал.6 ЗХ. Предвид изложеното, съдът приема, че е доказано наличието на първата предпоставка, обуславяща основателността на предявения иск по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ - отменен като незаконосъобразен административен акт.

Установено е, че недължимо платената сума в размер на 100 000 лв. е била изплатена от ответника на 25.04.2023 г., поради което дружеството е било лишено от възможността да ползва собствените си средства в посочения по-горе размер, като по този начин е понесло вреди под формата на пропуснати ползи и техният минимален размер е съизмерим със законната лихва за периода на задържането на сумата. Липсата на необходимост от доказване на вреди в размер на законната лихва произтича от нормата на чл. 86, изр. 1 ЗЗД. Само в случай, че кредиторът твърди претърпени вреди в по-висок размер и претендира тяхното заплащане от своя длъжник, той ще следва да развие исково производство по общия ред (арг. от чл. 86, изр. 2 ЗЗД), в рамките на което да установи с преки доказателства вида и размера на поддържаните от него вреди. След отмяната на решение № 000030-6796/26.07.2022г. за ищеца е възникнало право на възстановяване изцяло на недължимо заплатената държавна такса в размер на 100 000 лева. От момента на влизане в сила на съдебното решение до 24.04.2023 г. включително, ответникът не е предприел действия по връщането ѝ, като без правно основание тази сума е била задържана по сметката на НАП.

Размерът на пропуснатите ползи, които подлежат на обезщетение по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, поради техния сигурен характер, представлява лихвата за забава върху главницата до датата на възстановяването на сумата.

Съгласно Тълкувателно решение № 3/22.04.2004г. по т. дело № 3/2004г. на ВКС на РБ, т. 4 „Обезщетение за вреди от незаконни административни актове, може да се иска след тяхната отмяна с решение на съда, като унищожаване, а при нищожните - с констатиране на нищожността в самия процес по обезщетяване на вредите. При незаконни актове началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаваните административни актове, а при нищожните - това е моментът на тяхното издаване, а за незаконни действия или бездействия на административните органи - от момента на преустановяването им“.

Съгласно чл. 19, ал. 1 и ал. 3 ЗНАП, Националната агенция за приходите отговаря за вредите, причинени на физически и юридически лица от незаконни актове, действия или бездействия на нейни органи и служители при или по повод изпълнение на дейността им, като отговорността обхваща всички имуществени и неимуществени вреди и пропуснати ползи и се реализира по реда, предвиден в ЗОДОВ. При неизпълнение на парично задължение, кредиторът винаги има право на обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата - чл. 86 ЗЗД. Законната лихва се дължи на кредитора, без да се изисква от него да доказва, че действително е претърпял вреда, като се презюмира, че вредата е равна на размера на лихвения процент по време на забавата. При направено изчисление с калкулатор, публично достъпен на интернет страницата на НАП, за периода 22.12.2022 г. до 24.04.2023 г. лихвата върху главницата възлиза на 1990,91 евро.

Съдът намира за неоснователни възраженията, че искът бил недопустим, тъй като с влязло в сила решение на АССГ жалбата на „Хемус Турс“ ЕООД срещу отказа на изпълнителния директор на НАП за заплащане на лихва върху недължимо платената сума е отхвърлена. В случая искането за заплащане на лихва, подадено до адм.орган, е било неоснователно, тъй като изпълнителният директор на НАП се произнася като орган по приходите, а редът за защита на дружеството е именно по ЗОДОВ. Изцяло в този смисъл са решение № 9886 от 16.10.2025 г. на ВАС по адм. д. № 5287/2025 г. - V отд., решение № 9961 от 17.10.2025 г. на ВАС по адм. д. № 6314/2025 г., V отд., решение № 6105 от 6.06.2025 г. на ВАС по адм. д. № 2423/2024 г., V отд. и др., в които изрично се сочи, че претенциите на дружеството за заплащане на лихви за забава върху недължимо внесена и възстановена от НАП държавна такса по чл. 30, ал. 6 ЗХ следва да бъдат заявени по реда на съответното исково производство.

Предвид изложеното, предявеният иск е основателен и следва да бъде уважен.

На основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ предвид уважаване на предявения иск, основателна е претенцията на ищеца за присъждане на сторените в производството разноски в размер на 12,78 евро за заплатена държавна такса.

Така мотивиран, съдът:

РЕШИ:

ОСЪЖДА Национална агенция за приходите да заплати на „ХЕМУС ТУРС“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], представлявано от Й. М. Р., обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на сумата от 1990,91 евро, представляващо законна лихва за забава за периода от 22.12.2022 г. до 24.04.2023 г. върху недължимо заплатена държавна такса за издаване на лиценз за игри с игрални автомати в размер на 100 000 лв., заплатена на основание решение № 000030-6796/26.07.2022 г. на изпълнителния директор на НАП, отменено с решение № 6876/17.11.2022 г. по адм.дело №

7597/2022 г. на АССГ.

ОСЪЖДА Национална агенция за приходите да заплати на „ХЕМУС ТУРС“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], представлявано от Й. М. Р., сумата от 12,78 евро разноси по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщението.

Препис от решението да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: